

"Ипотека–банк" акциядорлик–тижорат
ипотека банки Бошқарувининг
2019 йил "18 мисару даги
51 – сонли қарори билан
"ТАСДИҚЛАНГАН"

"Ипотека–банк" акциядорлик–тижорат
ипотека банки Кенгаши томонидан
2019 йил "6 апрель даги
22 – сонли мажлис баёни билан
"ТАСДИҚЛАНГАН"

**“Ипотека–банк” АТИБ тизимида жиноий фаолиятдан олинган
даромадларни легаллаштиришга, терроризмни молиялаштиришга ва
оммавий қирғин қуролини тарқатишни молиялаштиришга қарши
курашиш бўйича ички назоратни ташкил этиш**

ҚОИДАЛАРИ

(янги таҳрирда)

1-БОБ. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1.1. “Ипотека–банк” АТИБ тизимида жиной фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга, терроризмни молиялаштиришга ва оммавий кирғин қуролини тарқатиши молиялаштиришга қарши курашиш бўйича ички назоратни ташкил этиш Қоидалари (кейинги ўринларда – “ички Қоидалар”) Ўзбекистон Республикасининг Ўзбекистон Республикасининг “Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида”ги, “Банклар ва банк фаолияти тўғрисида”ги, “Банк сири тўғрисида”ги, “Жиной фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга, терроризмни молиялаштиришга ва оммавий кирғин қуролини тарқатиши молиялаштиришга қарши курашиш тўғрисида”ги қонунлари ҳамда Адлия вазирлигига 2017 йил 23 майда 2886-сон билан рўйхатга олинган “Тижорат банкларида жиной фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга, терроризмни молиялаштиришга ва оммавий кирғин қуролини тарқатиши молиялаштиришга қарши курашиш бўйича ички назорат Қоидалари” (кейинги ўринларда – “2886–сонли ички назорат Қоидалари”), “Жиной фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга ва терроризмни молиялаштиришга қарши курашишга оид қонун хужжатлари талабларини бузганликлари учун тижорат банклари, микрокредит ташкилотлари ва ломбардларга нисбатан Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан қўлланиладиган чоралар ва санкциялар тўғрисида”ги Низомга мувофиқ ишлаб чиқилган.

1.2. Ушбу ички Қоидалар “Ипотека–банк” АТИБ (кейинги ўринларда – “Банк”) тизимида жиной фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга, терроризмни молиялаштиришга ва оммавий кирғин қуролини тарқатиши молиялаштиришга қарши курашиш мақсадида ички назоратни ташкил қилиш ва амалга ошириш ҳамда террорчилик фаолиятида ёки оммавий кирғин қуролини тарқатишида иштирок этаётган ёки иштирок этишда гумон қилинаётган шахслар рўйхатига киритилган шахсларнинг операцияларини тўхтатиб туриш, пул маблағларини ёки бошқа мол-мулкини ишга солмай тўхтатиб кўйиш, ишга солмай тўхтатиб кўйилган мол-мулкидан фойдаланишга рухсат бериш ва операцияларини тиклаш тартибини белгилайди.

2-БОБ. АСОСИЙ ТУШУНЧАЛАР

2.1. Мазкур ички Қоидаларда қўйидаги асосий тушунчалардан фойдаланилади:

банк филиаллари – банкнинг Қорақалпогистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳрида жойлашган филиаллари;

ички назорат – банкнинг мижозларни лозим даражада текшириш, жиной фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштириш, терроризмни молиялаштириш ва оммавий кирғин қуролини тарқатиши молиялаштириш билан боғлиқ хатарларни бошқариш, гумонли ва шубҳали операцияларни аниклаш ҳамда террорчилик ёки оммавий кирғин қуролларини тарқатиш фаолияти иштирокчиси ёхуд иштирок этишда гумон қилинаётган шахслар билан боғлиқ операцияларни аниклашга доир фаолияти;

Ички назорат департаменти - ички назоратни амалга ошириш учун жавобгар хисобланган банкнинг маҳсус департаменти (кейинги ўринларда – “Департамент”);

масъул ходим – банк филиалидаги ички назоратни амалга оширилиши учун масъул бўлган шахс;

департамент ходимлари — ички назоратни амалга оширилиши учун масъул бўлган банкнинг Бошофисидаги департамент директори ва ходимлари, Бошофиснинг штат жадвалига кирувчи филиаллардаги молиявий мониторинг ходимлари;

масъул ижрочилар – мижозларга бевосита хизмат кўрсатувчи банк ходимлари (бухгалтерия, кредит, мини-банк ва жамғарма касса, пул ўтказмалари, валюта айирбошлиш шахобчалари, пластик карта бўйича мутахассислар ва шу кабилар);

банкнинг ички назорат тизими – 2886-сонли ички назорат Коидалар билан белгиланган мақсадларга эришиш ва вазифаларни бажаришга қаратилган департамент ва банкнинг бошқа бўлинмалари ҳаракатлари йигиндиси;

максус ваколатли давлат органи – Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси хузуридаги Иқтисодий жиноятларга қарши курашиш департаменти;

мижоз – пул маблағлари ёки бошқа мол-мулк билан боғлик операцияни (кейинги ўринларда – “операция”) амалга ошириш тўғрисида банкка топшириқнома (ариза, илтимоснома) билан мурожаат қилган жисмоний ёки юридик шахс;

бенефициар мулқдор - якуний ҳолатда мулк хукуқига эгалик қилувчи ёки мижозни ҳақиқатда назорат қилувчи жисмоний шахс ёхуд манфаати кўзланган ҳолда пул маблағлари ёки бошқа мол-мулк билан боғлик операция амалга оширилаётган юридик шахс;

операция иштирокчилари – мижозлар, уларнинг вакиллари ҳамда мижознинг операцияда иштирок этувчи ҳамкорлари;

гумонли операция – ички назоратни ўтказиш жараёнида жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштириш, терроризмни молиялаштириш ва (ёки) оммавий қирғин куролини тарқатишни молиялаштириш мақсадида амалга оширилганлиги тўғрисида банкда гумон уйғотувчи ҳамда уни шубҳали операциялар туркумига киритиш (киритмаслик) ҳақида қарор қабул қилгунга қадар бўлган операция;

шубҳали операция – тайёрлаш, содир этиш жараёнида бўлган ёки содир этиб бўлинган, ички назоратни ўтказиш вақтида банкда унинг жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштириш, терроризмни молиялаштириш ва (ёки) оммавий қирғин куролини тарқатишни молиялаштириш мақсадида амалга оширилганлигига шубҳа пайдо бўлган операция;

бир маротабалик операциялар – мижозлар томонидан банк ҳисобварағини очмаган ҳолда, камида бир ой давомида такрорланмайдиган, бир маротабалик тартибда амалга ошириладиган операциялар;

мунтазам равишда амалга ошириладиган операциялар - кейинги текширув босқичида мижознинг операцияларини таҳлил қиладиган ҳамда давомийлиги мижоз томонидан бажарилган операция турига кўра бир неча кундан бир неча ойгача бўлиши мумкин бўлган, таҳлил қилинадиган давр мобайнида мижозлар томонидан мунтазам равишда амалга ошириладиган операциялар;

мижозни лозим даражада текшириш – мижознинг ва қайси шахслар номидан иш кўраётган бўлса, ўша шахсларнинг шахсини ҳамда ваколатларини текшириш, мижознинг бенефициар мулқдорини идентификациялаш, шунингдек мижоз томонидан амалга ошириладиган амалий иш муносабатлари ва операцияларни, уларнинг бундай мижоз ва унинг фаолияти тўғрисидаги маълумотларга мувофиқлигини текшириш мақсадида, доимий асосда ўрганишларни ўтказиш;

мижозни идентификациялаш – масъул ижрочилар томонидан мижозни лозим даражада текшириш мақсадида мижозлар ҳақидаги маълумотларни улар томонидан тақдим этилган ҳужжатлар асосида аниқлаш;

мижознинг бенефициар мулқдорини идентификациялаш - конун ҳужжатлари билан белгиланган таъсис ҳужжатлари (устав ва (ёки) таъсис шартномаси, низом) асосида мулк ва бошқарув тузилмасини ўрганиш орқали юридик шахс бўлган мижознинг мулқдори, шу жумладан уни назорат қилувчи шахсни аниқлаш;

жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга ва терроризмни молиялаштиришга қарши курашиш соҳасида халқаро ҳамкорликда иштирок этмаётган давлатлар – Жиноий даромадларни легаллаштиришга қарши курашиш бўйича молиявий чораларни ишлаб чиқиши гурухининг расмий баёнотларида халқаро молиявий тизимга хавф туғдирувчи ҳамда жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга ва терроризмни молиялаштиришга қарши курашиш тизимларида стратегик камчиликлари мавжуд деб белгиланган давлатлар ва худудлар;

оффшор ҳудуд – имтиёзли солик режимини тақдим қилувчи ва (ёки) молиявий операцияларни амалга оширишда улар ҳакидаги маълумотларни ошкор этмасликни ва тақдим қилмасликни кўзда тутувчи давлатлар ва худудлар;

таваккалчилик – мижозлар томонидан жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштириш, терроризмни молиялаштириш ва оммавий қирғин қуролини тарқатишни молиялаштириш мақсадида операцияларни амалга ошириш таваккалчилиги;

масофавий хизматлар – мижознинг банкка келмаган ҳолда операцияни амалга ошириш имконини берувчи дастурлар ёрдамида операцияларни ўтказиш бўйича банк хизматлари.

юқори мансабдор шахслар – чет давлатнинг қонун чиқарувчи, ижро этувчи, маъмурий ёки суд органида ёхуд халқаро ташкилотда доимий, вақтинча ёки маҳсус ваколат бўйича тайинланадиган ёки сайланадиган, ташкилий-бошқарув вазифаларни бажарадиган ва юридик аҳамиятга эга бўлган ҳаракатларни содир этишга ваколат берилган шахслар;

пул маблағларини ёки бошқа мол-мулкни ишга солмай тўхтатиб қўйиш - пул маблағларини ёки бошқа мол-мулкни ўтказишни, конверсиялашни, тасарруф этишини ёхуд кўчиришни таъқиқлаш;

операцияларни тўхтатиб туриш - мижознинг пул маблағларини ёки бошқа мол-мулкни кўчириш, конверсиялаш, ўзга шахсларга эгалик қилиш ва фойдаланиш учун бериш, шунингдек юридик аҳамиятга эга бўлган бошқа ҳаракатларни бажариш тўғрисидаги топшириқномалари ижросини тўхтатиб туриш;

террорчилик фаолиятида иштирок этаётган ёки иштирок этишда гумон қилинаётган шахс - террорчилик фаолиятида иштирок этаётган ёхуд иштирок этишда гумон қилинаётган юридик ёки жисмоний шахс, террорчилик фаолиятини амалга ошираётган ёхуд амалга оширишда гумон қилинаётган ташкилотнинг бевосита ёки билвосита мулкдори бўлган ёхуд уни назорат қилаётган юридик ёки жисмоний шахс, шунингдек, террорчилик фаолиятида иштирок этаётган ёхуд иштирок этишда гумон қилинаётган жисмоний шахснинг ёхуд ташкилотнинг мулкидаги ёки назорати остидаги юридик шахс;

оммавий қирғин қуролини тарқатишда иштирок этаётган ёки иштирок этишда гумон қилинаётган шахс – Ўзбекистон Республикаси томонидан тан олинган, оммавий қирғин қуролини тарқатишни олдини олишга қаратилган БМТ Хавфсизлик Кенгашининг резолюциялари ҳамда бошқа халқаро-хукуқий хужжатлари билан белгиланган жисмоний ёки юридик шахс;

Рўйхат – терроризмга, оммавий қирғин қуролини тарқатишга қарши курашишни амалга оширувчи давлат органлари ва Ўзбекистон Республикасининг бошқа ваколатли органларидан тақдим этилаётган маълумотлар, шунингдек, чет давлатларнинг ваколатли органлари ва халқаро ташкилотларидан расмий каналлар орқали тақдим этилаётган маълумотлар асосида маҳсус ваколатли давлат органи томонидан тузилган террорчилик фаолиятида ёки оммавий қирғин қуролини тарқатишда иштирок этаётган ёки иштирок этишда гумон қилинаётган шахслар рўйхати.

3-БОБ. МИЖОЗЛАРНИ ЛОЗИМ ДАРАЖАДА ТЕКШИРИШ.

3.1. Банк филиалининг масъул ижрочилари қуидаги ҳолларда мижозларни лозим даражада текшириш бўйича мустақил равишда чора–тадбирларни кўришлари лозим:

- а) хўжалик ва фуқаровий–хукукий муносабатларни ўрнатишда, шу жумладан:
- юридик ёки жисмоний шахс банк хисобварагини (омонатни) очиш учун ариза билан мурожаат қилганда, аввал тақдим этилган, текшириш даврига ҳақиқий ва верификация килинган хужжатлари асосида лозим даражада текшириш имконияти мавжуд бўлган ҳоллар бундан мустасно;
 - жисмоний шахс банк картасини олиш учун ариза билан мурожаат қилганда;
 - юридик ва (ёки) жисмоний шахслар банк томонидан эмиссия қилинган кимматли қоғозларни харид килиш учун ариза билан мурожаат қилганда;
 - юридик ва (ёки) жисмоний шахслар банк устав капиталининг бир фоизга teng ёки ошадиган суммадаги унинг акцияларига эгалик қилганда;
 - жисмоний шахс кредит олиш ёки банк депозит ячейкаларида кимматбаҳо буюмларни саклаш хизматларидан фойланиш учун мурожаат қилганда;
- б) бир марталик операциялар амалга оширилган қуидаги ҳолларда:
- энг кам иш ҳақи миқдорининг 500 бараварига teng ёки ундан ошган суммада жисмоний шахслар томонидан нақд чет эл валютаси сотилишида;
 - энг кам иш ҳақи миқдорининг 500 бараварига teng ёки ундан ошган суммада жисмоний шахслар томонидан нақд чет эл валютасининг майдаланишида, алмаштирилишида ва (ёки) бошқа чет эл валютасига айирбошланишида (конверсия);
 - энг кам иш ҳақи миқдорининг 500 бараварига teng ёки ундан ошган суммада жисмоний шахслардан нақд чет эл валютасининг инкассога ва (ёки) экспертиза учун қабул қилинишида;
 - энг кам иш ҳақи миқдорининг 300 бараварига teng ёки ундан ошган суммада жисмоний шахслар томонидан банкда жойлашган терминаллар орқали банк карталаридан фойдаланилган ҳолда операциялар (нақд маблағлар ечиш, товар ва хизматларга тўловлар) амалга оширилганда (коммунал ва алоқа хизмати, бюджет, бюджетдан ташқари жамғармаларга тўловлар ҳамда бошқа мажбурий тўловлар бундан мустасно);
 - энг кам иш ҳақи миқдорининг 100 бараварига teng ёки ундан ошган суммада мижозлар томонидан банк кассаларидан бошқа банк томонидан берилган банк карталари орқали нақд чет эл валютаси олинишида;
 - жисмоний шахслар томонидан чет эл валютасини сотиб олиниши;
 - банк ҳисобварагини очмасдан ёки ҳисобваракдан фойдаланмасдан, пул ўтказмаларини амалга оширишда ёки қабул килишда (коммунал ва алоқа хизмати, бюджет, бюджетдан ташқари жамғармаларга тўловлар ҳамда бошқа мажбурий тўловлар бундан мустасно);
 - энг кам иш ҳақи миқдорининг 500 бараварига teng ёки ундан ошган суммада жисмоний шахслар томонидан Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг кимматбаҳо металлардан тайёрланган тангаларини сотиб олинишида;
- в) шубҳали операциялар амалга оширилганда;
- г) мижоз тўғрисида аввал олинган маълумотларнинг тўғрилигига ёки етарли эканлигига нисбатан гумонлар мавжуд бўлганда.

3.2. Мижозни лозим даражада текшириш бўйича кўриладиган чора–тадбирлар қуидагиларни ўз ичига олиши шарт:

- тегишли ҳужжатлар асосида мижознинг ва у қайси шахслар номидан иш кўраётган бўлса, ўша шахсларнинг шахсини ҳамда ваколатларини текширишни;
- мижознинг бенефициар мулкдорини идентификациялашни;
- ўрнатилган иш муносабатлари ёки ўтказилиши режалаштирилаётган операцияларни мақсади ва характеристини ўрганиш;
- мижоз томонидан амалга ошириладиган иш муносабатлари ва операцияларни уларнинг бундай мижоз ва унинг фаолияти тўғрисидаги маълумотларга мувофиқлигини текшириш мақсадида доимий асосда ўрганиш ўтказишни.

Лозим даражада текшириш бўйича юқорида кўрсатиб ўтилган чораларни кўриш билан бирга, мижоз ёки бенефициар мулкдор сифатида қатнашаётган юқори мансабдор шахсларга нисбатан:

- юқори мансабдор шахснинг мавқенини тасдиқлаш ва ўтказилаётган операциядаги пул маблағлари ёки бошқа мол-мулкни манбаларини аниглаш бўйича тегишли чораларни кўриш;
- юқори мансабдор шахс билан амалий иш муносабатларига факатгина банкнинг бошқаруви раиси ёки тегишли ваколатга эга бўлган унинг ўринбосари рухсати билан киришиш;
- амалий иш муносабатларини мунтазам равища чукур мониторинг қилиб борилиши лозим.

3.3. Таъсисчилари Ўзбекистон Республикаси резиденти бўлган юридик шахслар ва якка тартиbdаги тадбиркорлар давлат рўйхатидан ўтиш жараёнида масофадан банк ҳисобварағини очиш учун ариза билан мурожаат қилганда, ички Коидаларнинг 3.2-банди иккинчи хатбошида келтирилган мижозни лозим даражада текшириш бўйича кўриладиган чора-тадбирлар Давлат хизматлари марказлари томонидан амалга оширилиши ва банк кўрилган чора-тадбирлар натижасига ишонишлари мумкин. Бунда банк:

- мижозларни лозим даражада текшириш бўйича чора-тадбирлар юзасидан зарур бўлган маълумотларни тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш ва ҳисобга кўйишининг автоматлаштирилган тизими орқали кечиктирмасдан олиш имкониятига эга бўлишига;
- рўйхатдан ўтказувчи органнинг мижозларни лозим даражада текшириш бўйича конун ҳужжатларида белгиланган талабларга амал қилинишига ишонч ҳосил килишлари керак.

Банк мазкур банднинг иккинчи ва учинчи хатбошиларида кўрсатилган талаблардан бири бажарилмаган тақдирда мижозларни лозим даражада текшириш бўйича чора-тадбирларни мустакил равища амалга оширади.

Мижозларни лозим даражада текшириш бўйича чора-тадбирлар рўйхатдан ўтказувчи орган томонидан амалга оширилганда, Банк мижоз билан иш муносабатларига киришиш тўғрисидаги қарорни ўз таваккалчиликларидан келиб чиқиб, мустакил равища қабул қиласди. Бунда банк ҳисобварағи шартнома офертасида мижозларни лозим даражада текшириш бўйича чора-тадбирлар Банк томонидан амалга оширилиши мумкинлиги кўрсатилиши лозим.

3.4. Мижозларни лозим даражада текшириш бўйича кучайтирилган чора-тадбирлар куйидагилардан иборат:

- мижоз ҳақида очиқ манбалар ва маълумотлар базаларидан қўшимча тасдиқланган маълумотларни тўплаш ва қайд этиш;
- мижоздан у томонидан амалга оширилаётган операциялар бўйича пул маблағлари ёки бошқа мол-мулкнинг манбалари ҳақидаги маълумотларни олиш;

- мазкур мижоз томонидан ўтказилиши режалаштирилган ёки ўтказилган операцияларни мақсадларини ўрганиш;
- ушбу мижоз томонидан амалга оширилаётган операциялар устидан доимий мониторинг юритиш.

3.5. Масъул ижрочилар томонидан мижоз ва мижознинг бенефициар мулкдори идентификацияси мазкур ички Қоидаларнинг 1 ва 2-иловаларида кўзда тутилган маълумотлар, шунингдек операциялар ва бошқа битимларнинг бажарилиши учун асос ҳисобланувчи ҳужжатлар ва бошқа зарур маълумотлар асосида амалга оширилади.

3.6. Масъул ижрочилар томонидан жисмоний шахс – мижозни идентификациялаш шахсни тасдикловчи ҳужжат (паспорт ёки уни ўрнини босадиган ҳужжат) асосида амалга оширилади. Бунда, масъул ижрочилар мустакил равишда бундай ҳужжатнинг асли билан танишиб чиқиши лозим.

3.7. Юридик шахсларга нисбатан мижозларни лозим даражада текшириш бўйича чора–тадбирлар бажарилаётганда масъул ижрочилар улардан давлат рўйхатидан ўтганлиги тўғрисидаги тегишли ҳужжатларни, раҳбарияти ҳакидаги, шунингдек таъсис ҳужжатларида кўрсатилган маълумотларни олишлари лозим.

Мазкур маълумотлар тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш ва ҳисобга қўйишни автоматлаштирилган тизими орқали олинади, ушбу тизимдан маълумотларни олиш имконияти бўлмаган тақдирда, улар бевосита мижозни ўзидан олинади.

Юридик шахсларни лозим даражада текшириш жараёнида масъул ижрочи пировард натижада мижознинг мулкдори бўлган ёки мижозни назорат қилувчи мижознинг бенефициар мулкдори – жисмоний шахсни идентификациялаш бўйича, шу жумладан мижознинг ҳамда унинг таъсисчилари (жамият акцияларининг камида ўн фоизига эга бўлган акциядорлари, иштирокчилари)нинг мулк ва бошқарув тузилмасини ўрганиш орқали асосли ва имкони мавжуд бўлган чораларни кўриши лозим.

3.8. Агар мижоз ёки мижознинг бенефициар мулкдори мулкчилик таркиби тўғрисида маълумотни ошкор қилиш бўйича норматив–хукукий ҳужжатлар талаблари татбиқ қилинувчи юридик шахс ҳисобланса, бундай юридик шахснинг таъсисчилари (жамият акцияларининг камида ўн фоизига эга бўлган акциядорлари, иштирокчилари)ни аниқлаш ва тасдиқлаш талаб этилмайди.

3.9. Масъул ижрочилар юридик шахс – мижозни батафсил ўрганиш мақсадида қўйидагиларга алоҳида эътибор қаратиши лозим:

- мижознинг таъсисчилари (жамият акцияларининг камида ўн фоизига эга бўлган акциядорлари, иштирокчилари) таркибига, мижознинг устав фонди (капитали)нинг 10 фоиздан ортиқ улушига эгалик қилаётган шахсларни аниқлашга;
- мижоз бошқаруви органлари тузилмасига ва уларнинг ваколатларига;
- мижоз устав фонди (капитали)нинг рўйхатга олинган миқдорига.

3.10. Мижозни ва операциянинг бошқа иштирокчиларини идентификациялаш имконини берувчи барча ҳужжатлар улар тақдим этилган санада амалда бўлиши шарт

3.11. Давлат ҳокимияти ва бошқарув органларига нисбатан мижозларни лозим даражада текшириш чора–тадбирларининг ўтказилиши талаб қилинмайди.

3.12. Банк филиаллари мижозлардан олинган ахборотлар (ҳужжатлар) ишончлилигига шубхалар мавжуд бўлганда, ушбу ахборотларни (ҳужжатларни) текшириш (верификациациялаш) бўйича чораларни кўришлари лозим. Бундай ҳолатларда, банк филиаллари тегишли ташкилотларга мижозлар ҳакидаги ахборотларнинг (ҳужжатларнинг) ишончлигини (ҳакиқийлигини) аниқлаштириш учун мурожаат қилишлари мумкин.

3.13. Норезидент–банк билан вакиллик муносабатлар ўрнатилишида ва амалга оширилишида норезидент–банкни идентификациялашдан ташкари, куйидагилар амалга оширилиши керак:

- норезидент–банкнинг иш фаолияти хусусиятлари тўғрисида тўлиқ маълумотга эга бўлиш учун у ҳакидаги ахборотларни йигиш;
- очик маълумотлар асосида норезидент–банкнинг обрўсини ва назорат сифатини, шу жумладан, ушбу банкка нисбатан жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга, терроризмни молиялаштиришга ва оммавий қирғин куролини тарқатишни молиялаштиришга оид қоидабузарликлар юзасидан тергов ҳаракатлари олиб борилган ёки борилмаганлигини аниклаш;
- "транзит ҳисобварақлар"га нисбатан – банк–респондентда банк–корреспондент сўрови бўйича мижоз тўғрисида керакли идентификациялашга оид зарур маълумотларни тақдим этиш имконияти мавжудлиги тўғрисида тасдиқ олиш;
- транзит ўтказмаларини амалга ошириш мақсадида бошқа банклар билан муносабатларни ўрнатишида электрон тўловлар тўғрисидаги барча маълумотларни сақлаш.

Норезидент–банк билан вакиллик муносабатларини ўрнатишида 5-иловага мувофиқ шакллантирилган анкета натижаларидан келиб чиқсан ҳолда банк Бошқаруви томонидан қарор қабул қилинади.

Ўз навбатида, Бош банкнинг тегишли таркибий бўлинмаси томонидан норезидент–банк билан вакиллик муносабатларини ўрнатиш ёки давом эттириш учун тақдим этилган анкеталар факат мазкур норезидент–банкнинг жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга, терроризмни молиялаштиришга ва оммавий қирғин куролини тарқатишни молиялаштиришга қарши курашиш соҳасига оид тўлдирилган анкетаси Департаментга тақдим этилган тақдирда кўриб чиқилади ва тўлдирилади.

3.14. Банк вакиллик муносабатлари ўрнатилаётган норезидент–банклар томонидан жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга, терроризмни молиялаштиришга ва оммавий қирғин куролини тарқатишни молиялаштиришга қарши курашиш бўйича халқаро стандартлар кўлланилаётганлиги ҳақида ишонч ҳосил килишлари керак.

3.15. Жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга ва терроризмни молиялаштиришга қарши курашиш соҳасида халқаро ҳамкорликда иштирок этмаётган давлатлар ҳудудида жойлашган норезидент–банклар ёки уларнинг шўъба банклари, филиаллари ва ваколатхоналари билан вакиллик муносабатларини давом эттириш жараёнида улар билан амалга оширилаётган барча операцияларга алоҳида эътибор қаратилиши лозим. Шунингдек, бунда:

- улар рўйхатдан ўтган давлатларнинг ҳудудида доимий фаолият юритувчи бошқарув органлари бўлмаган банклар томонидан ҳисобвараклари фойдаланаётганлиги тўғрисида маълумот мавжуд бўлган норезидент–банклар билан муносабатлар ўрнатилишини олдини олишга қаратилган чора–тадбирлар кўрилиши шарт;
- халқаро ҳисоб–китоблар амалга оширилишида мазкур ҳисоб–китоблар билан боғлиқ тўлов тафсилотлари ва бошқа маълумотлар банк–корреспондентлар билан ўзаро алмашишлари мумкин;
- жўнатувчи тўғрисидаги маълумотлар (жисмоний шахсларнинг фамилияси, исми, отасининг исми, юридик шахсларнинг номи, жўнатувчининг жойлашган ери (почта манзили) ва ҳисоб раками) тақдим этилмаган ёхуд кисман тақдим этилган халқаро пул ўтказмалари билан боғлиқ операцияларга алоҳида эътибор қаратилиши ва батафсил таҳлил қилиниши лозим;

- жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга ва терроризмни молиялаштиришга қарши курашиш соҳасида халқаро ҳамкорликда иштирок этмаётган давлатларда жойлашган банкнинг чет элдаги шўъба банклари, филиаллари ва ваколатхоналарининг фаолияти устидан назорат кучайтирилиши керак;
- банкнинг чет элдаги шўъба банклари, филиаллари ва ваколатхоналаридан улар жойлашган мамлакатлар қонун ҳужжатларида тақиқ мавжудлиги сабабли, жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга, терроризмни молиялаштиришга ва оммавий қирғин куролини тарқатишни молиялаштиришга қарши курашиш бўйича тегишли чораларни кўриш имконияти бўлмаган тақдирда, банкнинг Бош оғисига ахборот берилишини талаб килишга мажбурдирлар. Ўз навбатида, банкнинг Бош оғиси бу ҳақда Марказий банкка ва маҳсус ваколатли давлат органига хабар бериши шарт;
- банкнинг чет элдаги шўъба банклари, филиаллари ва ваколатхоналари (агар мавжуд бўлса) агарда улар жойлашган мамлакатнинг қонун ҳужжатларида банк ички Коидаларига нисбатан енгилроқ ички назорат чоралари белгиланган бўлса, улар жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга, терроризмни молиялаштиришга ва оммавий қирғин куролини тарқатишни молиялаштиришга қарши курашиш борасидаги чора–тадбирларни амалга оширишда банк ички Коидаларига риоя қилишлари керак.

3.16. Норезидент-банк томонидан жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга, терроризмни молиялаштиришга ва оммавий қирғин куролини тарқатишни молиялаштиришга қарши курашиш бўйича халқаро стандартлар талаблари бузилиши ҳолатлари ҳакида ахборот мавжуд бўлган тақдирда, банк ушбу вакил банк билан ҳамкорликни тўхтатишгача бўлган тегишли чоралар кўриш тўғрисидаги масалани кўриб чиқиши керак.

3.17. Халқаро пул ўтказмалари тизимлари бўйича хизматларни кўрсатувчи компаниялар (кейинги ўринларда – халқаро пул ўтказмалари тизимлари) билан муносабатлар ўрнатилишида ва амалга оширилишида бундай ташкилотни идентификациялашдан ташқари, қуидагилар амалга оширилиши лозим:

- халқаро пул ўтказмалари бўйича шеригининг иш фаолияти хусусиятлари тўғрисида тўлиқ маълумотга эга бўлиш учун у ҳакидаги ахборотларни йигиши;
- очик маълумотлар асосида ташкилотнинг обрўсини, жумладан, ушбу ташкилотга нисбатан жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга, терроризмни молиялаштиришга ва оммавий қирғин куролини тарқатишни молиялаштиришга оид камчиликлар юзасидан тергов олиб борилган ёки борилмаганлигини аниклаш;
- электрон тўловлар тўғрисидаги барча маълумотларни сақлаш.

Халқаро пул ўтказмалари тизимлари билан вакиллик муносабатларини ўрнатиш тўғрисидаги карор банк Бошқаруви томонидан қабул қилинади.

3.18. Халқаро пул ўтказмалари бўйича, шу жумладан халқаро пул ўтказмалари тизимлари орқали операцияларни амалга оширишда, қуидагиларга амал қилиниши лозим:

- бундай хизматларни кўрсатувчи бўлинмалар (шохобча, бўлим ва шу кабилар) ва ушбу бўлинмалар ходимларини ҳисобини юритиши;
- пул ўтказмаларига оид операцияларни жисмоний шахс – мижозларни лозим даражада текширгандан сўнг амалга ошириш;
- жўнатиладиган пул ўтказмаларини мижоз – жўнатувчи ҳакидаги (фамилияси, исми, отасининг исми (агар мавжуд бўлса); шахсни тасдиқловчи ҳужжат (паспорт ёки унинг ўрнини босадиган ҳужжат) серияси ва рақами; агар операция жараёнида ҳисобварак ишлатилган бўлса, у ҳолда унинг рақами ёки операциянинг хос рақами) ва олувчи ҳакидаги (фамилияси, исми, отасининг исми (агар мавжуд бўлса); агар операция

жараёнида хисобварак ишлатилган бўлса, у ҳолда унинг раками ёки операциянинг хос раками) аниқ маълумотлар билан бирга юборилишини таъминлаш;

- норезидент–банклардан ва халқаро пул ўтказмалари тизимларидан энг кам иш ҳакининг 50 баравари микдоригача бўлган суммадаги пул маблағларини жўнатувчилари ҳақидаги минимал маълумотларни (фамилияси, исми, отасининг исми (агар мавжуд бўлса); агар операция жараёнида хисобварак ишлатилган бўлса, у ҳолда унинг раками ёки операциянинг хос раками) тақдим этилишини талаб қилиниши;
- норезидент–банклардан ва халқаро пул ўтказмалари тизимларидан энг кам иш ҳакининг 50 баравари микдорига тенг ёки ундан ошадиган суммадаги пул маблағларини жўнатувчилари ҳақидаги минимал маълумотларни (фамилияси, исми, отасининг исми (агар мавжуд бўлса); шахсни тасдиқловчи хужжат (паспорт ёки унинг ўрнини босадиган хужжат) серияси ва раками; жўнатувчининг яшаш манзили ёки туғилган санаси ва жойи; агар операция жараёнида хисобварак ишлатилган бўлса, у ҳолда унинг раками ёки операциянинг хос раками) тақдим этилишини талаб қилиниши;
- олувчиси ва (ёки) жўнатувчиси ҳақидаги талаб қилинган маълумотларга эга бўлмаган халқаро пул ўтказмаларини аниқлаш бўйича асосли ва имкони мавжуд бўлган чораларни кўриш;
- олувчиси ва (ёки) жўнатувчиси ҳақидаги талаб қилинган маълумотларга эга бўлмаган халқаро пул ўтказмалари аниқланганда банк томонидан кўриладиган чоралар (ижро килиш, рад этиш, тўхтатиш ёки бошқалар) тартибини белгиловчи, таваккалчиликларни баҳолашга асосланган ички ҳужжатини ишлаб чиқиши.

3.19. Норезидент–вакил банклардан ва халқаро пул ўтказмалари тизимларидан, улар билан тузилган шартномаларга мувофиқ пул маблағларини жўнатувчилари ҳақидаги қўшимча маълумотларни уч иш куни давомида олиш имконияти мавжуд бўлиши керак.

Бундай имконият мавжуд бўлмаганда мазкур халқаро пул ўтказмалари тизимлари билан шартномани бекор қилиш масаласи кўриб чиқилиши лозим.

3.20. Банк пул ўтказмаларида воситачи (транзит банк) сифатида иштирок этганда, куйидагиларга амал қилиниши лозим:

- электрон тўловларга илова қилинадиган жўнатувчи ва олувчи ҳақидаги барча маълумотларни, жўнатув тўғрисидаги маълумотлар билан бирга юборилишини ва беш йилдан кам бўлмаган муддат давомида сақланишини таъминлаш;
- олувчиси ва (ёки) жўнатувчиси ҳақидаги талаб қилинган маълумотларга эга бўлмаган халқаро пул ўтказмаларини аниқлаш бўйича асосли ва имкони мавжуд бўлган чораларни кўриш;
- таваккалчиликларни баҳолашга асосланган ҳолда олувчиси ва (ёки) жўнатувчиси ҳақидаги талаб қилинган маълумотларга эга бўлмаган халқаро пул ўтказмалари аниқланганда банк томонидан амалга ошириладиган чоралар тартибини белгиловчи дастур ишлаб чиқиши;
- олувчиси ва (ёки) жўнатувчиси ҳақидаги талаб қилинган маълумотларга эга бўлмаган халқаро пул ўтказмалари аниқланганда, бундай ўтказмалар ҳакида маҳсус ваколатли давлат органига хабар бериш масаласи кўриб чиқиши.

3.21. Агар мижоз ва мижознинг бенефициар мулкдори мазкур ички Қоидаларга мувофиқ масъул ижрочи томонидан илгари индентификацияланган бўлса, мижозни ва мижознинг бенефициар мулкдорини қайта идентификациялаш мажбурий хисобланмайди.

3.22. Мижоз ва мижознинг бенефициар мулкдорини қайта идентификациялаш аввалги идентификациялаш натижасида олинган маълумотлар ишончлилигига гумон туғилган тақдирда амалга оширилиши лозим.

3.23. Мижоз ва мижознинг бенефициар мулкдорини идентификациялашда масъул ижрочи олинган маълумотлари қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда маҳсус ваколатли давлат органи томонидан шакллантириладиган ва банкка тақдим килинадиган Рўйхат ҳамда жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга, терроризмни молиялаштиришга ва оммавий қирғин қуролини тарқатишини молиялаштиришга қарши курашиш соҳасида халқаро ҳамкорликда иштирок этмаётган давлатлар рўйхати билан солиштириб чиқиши шарт.

Мижоз ва мижознинг бенефициар мулкдорини идентификациялаш жараёнида Рўйхатга киритилган шахслар аниқланган тақдирда масъул ижрочи мазкур ички Қоидаларнинг **8-бобида** ўрнатилган чора–тадбирларни амалга ошириши шарт.

3.24. Масъул ижрочилар қуидаги ҳолларда мижозга операцияларни амалга оширишни рад этишга ҳақлидирлар:

- юридик шахснинг бошқарув органи ёки юридик шахс номидан ишончномасиз фаолият кўрсатиш ҳуқуқига эга бўлган шахс ўзининг жойлашган ери (почта манзили) бўйича мавжуд бўлмаганида;
- атайн нотўғри бўлган ҳужжатлар тақдим этилганда ёки қонун ҳужжатларига мувофиқ сўраладиган ҳужжатлар тақдим этилмагандан;
- қонун ҳужжатларида назарда тутилган бошқа ҳолларда.

3.25. Банкнинг ваколатли бошқарув органларига, бўлинмаларига ва масъул ижрочиларига қуидагилар тақиқланади:

- аноним шахсларга, яъни ҳисобварак (омонат) очаётган жисмоний ёки юридик шахслар томонидан уни идентификациялаш учун зарур бўлган ҳужжатлар тақдим этилмаган ҳолда, ҳисобварак (омонат) очиш;
- ўйлаб чиқарилганлиги аниқ бўлган ҳужжатлар билан тасдиқланмаган номларга ҳисобвараклар очиш;
- ҳисобварак очаётган шахснинг ёхуд унинг ваколатли вакилининг шахсан иштирокисиз ҳисобварак очиш, банкка аввал тақдим этилган, текширув даврига ҳақиқий ва верификация қилинган ҳужжатлар асосида идентификация килиш имконияти мавжуд бўлган, ҳамда мижозларни лозим даражада текшириш бўйича чора–тадбирлар рўйхатдан ўтказувчи орган томонидан амалга оширилган ҳолатлар бундан мустасно;
- ўзлари ва доимий фаолият юритувчи бошқарув органлари улар рўйхатдан ўтган давлатларнинг худудида жойлашмаган норезидент–банклар билан муносабат ўрнатиш ва давом эттириш;
- тақдим этувчига бўлган қимматли қофозлар ва бошқа молиявий инструментлар чиқариш;
- мижозни идентификацияламасдан чет эл валютасидаги пул маблағларини олиш ёки жўнатиш бўйича хизматларни кўрсатиш, шу жумладан халқаро пул ўтказмалари тизимлари орқали;
- жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга ва терроризмни молиялаштиришга қарши курашиш соҳасида халқаро ҳамкорликда иштирок этмайдиган давлатлар худудида шўъба банклари, филиаллар ёки ваколатхоналар ташкил этиш.

3.26. Мижозни лозим даражада текшириш имконияти мавжуд бўлмаган тақдирда банк филиаллари бу ҳақида департамент орқали маҳсус ваколатли давлат органига хабар бериш масаласини кўриб чиқиши ва бундай мижоз билан ҳамкорлик муносабатларига киришиш ёки

бундай мижознинг операцияларини амалга оширишдан воз кечиши ёхуд у билан ҳар қандай амалий иш муносабатларини тўхтатиши лозим.

4-БОБ. ГУМОНЛИ ВА ШУБҲАЛИ ОПЕРАЦИЯЛАР МЕЗОНЛАРИ ВА АЛОМАТЛАРИ

4.1. Операциялар қўйидаги мезон ва аломатларнинг бири мавжуд бўлганда гумонли операция деб тан олинади:

- масъул ходим томонидан таваккалчилик даражаси юкори деб берилган операция ёки уни амалга ошираётган мижоз;
- резидент–мижоз томонидан товар етказиб бериш (иш бажариш, хизмат кўрсатиш) шартномаси бўйича аввал олинган суммани норезидент фойдасига мунтазам равища қайтариб берилиши;
- операцияни амалга ошириш учун тақдим қилинган ҳужжатларнинг ҳақиқийлигига (ишончлигига) гумон туғилиши ва (ёки) операция тўғрисидаги, шу жумладан операция бажарувчи томонларнинг бири ҳақидаги маълумотлар банкда мавжуд бўлган маълумотларга мувофиқ келмаслиги;
- операцияни амалга ошириш учун ариза (топшириқ, илтимоснома) билан мурожаат қилинганда мижознинг хатти–харакатларининг гайриоддийлиги, масалан: асабийлашиши, иккиланиш, мижознинг харакатларини бошқариб турувчи шахсларнинг мавжудлигига унинг агрессивлиги ёки унинг бошқа шахсларга арзимас сабаб юзасидан телефон орқали маслаҳат учун мурожаат қилиши;
- мижознинг махфийлик масалалари юзасидан гайриоддий ташвишланиши ёки операция ҳақида сўралган маълумотларни мижоз томонидан асоссиз рад этилиши ёхуд тақдим этилишида асоссиз кечиктирилиши;
- амалга оширилаётган операция бўйича мижоз ҳамкорларини аниқлаш имкони йўқлиги;
- операция аниқ иқтисодий моҳиятга эга эмаслиги ва мижоз фаолиятининг тавсифи ва фаолият турига мувофиқ келмаслиги;
- мижоз фаолияти тавсифига боғлиқ бўлмаган ҳолда ва (ёки) мижоз ҳисобварагининг фаоллиги уч ойдан ортиқ муддат мобайнида паст бўлиб ёки фаоллиги тўхтаб, сўнг унинг ҳисобварагида пул маблағлари айланмасининг асоссиз кўпайиши;
- мижозни ташаббуси билан барча маблағларни ечиб олиш ёки уларни бошқа тижорат банкларига ўtkазиши орқали амалий иш муносабатларини асоссиз ва (ёки) муддатидан олдин тўхтатилиши;
- банк томонидан мижозга нисбатан мазкур Қоидаларда кўрсатилган чораларни асосли қўлланилганида, мижоз ташаббуси билан дархол амалий иш муносабатларини тўхтатилиши;
- банк иштирокида мижоз томонидан бажарилаётган операцияларнинг операцияларни амалга оширишнинг умумқабул қилинган амалиётига яққол номувофиқлиги;
- мижоз томонидан операция амалга оширилиш кунига белгиланган энг кам иш ҳақининг 500 баравари миқдорига teng ёки ундан ошадиган умумий суммада бажарилаётган операцияларга ўхшаш операцияларнинг суммалари асоссиз тақсимланиши;
- ҳисоб–китобларни амалга ошириш тартиби мижознинг одатий фаолиятидан фарқ килувчи ностандарт ёки гайриоддий мураккаб схемалардан иборат бўлиши;

- жисмоний шахс томонидан айирбошлаш кунига белгиланган энг кам иш ҳақининг 500 баравари миқдорига тенг бўлган ёки ундан ошадиган суммада бир кийматдаги банкнотларни бошқа кийматдаги банкнотларга айирбошлаш;
- жисмоний шахс томонидан операция амалга оширилиш кунига белгиланган энг кам иш ҳақининг 500 баравари миқдорига тенг ёки ундан ошадиган суммада нақд пул кўринишидаги пул маблағларини юридик шахснинг ёки якка тартибдаги тадбиркорнинг банк ҳисобварагига қарз, молиявий ёрдам, устав фонди (капитал)га қўйилма сифатида киритилиши ёхуд айланма маблағларини тўлдирилиши;
- юридик шахслар ёки якка тартибдаги тадбиркорлар ҳисобваракларидан операция амалга оширилиш кунига белгиланган энг кам иш ҳақининг 1000 баравари миқдорига тенг ёки ундан ошадиган суммадаги пул маблағларини молиявий ёрдам ёки қарз сифатида кўчирилиши;
- жисмоний шахсларнинг ҳисобваракларига юридик шахслар ёки якка тартибдаги тадбиркорлар ҳисобваракларидан операция амалга оширилиш кунига белгиланган энг кам иш ҳақининг 1000 баравари миқдорига тенг ёки ундан ошадиган суммадаги пул маблағларининг дивиденд ёки даромад сифатида кўчирилиши;
- жисмоний шахснинг ҳисобварагидан операция амалга оширилиш кунига белгиланган энг кам иш ҳақининг 500 баравари миқдорига тенг ёки ундан ошадиган суммадаги пул маблағларининг нақд кўринишда ечилиши;
- мижоз томонидан унинг ҳисобварагига келиб тушган маблағлардан энг кам иш ҳақининг 500 баравари миқдорига тенг ёки ундан ошадиган суммадаги пул маблағларининг нақд кўринишда ечиш учун мазкур маблағлар келиб тушган санасидан 3 банк куни ичida мурожаат қилиши;
- бир контрагентнинг терминалидан бир кун давомида беш ва ундан ортиқ халқаро тўлов карталаридан ҳар бир картанинг операцияси миқдори энг кам иш ҳақининг 25 бараварига тенг бўлган ёки ундан ошадиган суммадаги операциялар (тўлов ёки нақд пул ечилиши) амалга оширилиши;
- пул маблағларини Ўзбекистон Республикаси худудидан ташқарига, олувчи рўйхатдан ўтган жойдан фарқланувчи худудда жойлашган банкда очилган олувчининг ҳисобварагига ўтказилиши;
- миллий валютадаги банк карталари ёки халқаро банк карталари орқали киска муддат ичida амалга оширилган гайриоддий йирик миқдордаги транзакциялар, яъни бир марта эҳтиёждан кўп бўлган миқдорда ва бир пластик картадан бир неча марта амалга оширилган йирик суммадаги транзакциялар.

4.2. Операциялар қуидаги мезон ва аломатларнинг бири мавжуд бўлганда шубҳали операция деб тан олинади;

- операция бажарувчи томонлардан бири жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга ва терроризмни молиялаштиришга қарши курашиш соҳасида халқаро ҳамкорликда иштирок этмаётган давлатда доимий яшаётган, турган ёки рўйхатга олинган шахс бўлса;
- жисмоний шахслар томонидан (шу жумладан, бир нечта жисмоний шахслар томонидан бир контрагент номига), шу жумладан, пул ўтказмалари тизимлари орқали бир вақтда ёки кўп маротаба 1 ойдан ошмаган муддат давомида энг кам иш ҳақининг 500 баравари миқдорига тенг ёки ундан ошадиган умумий суммада чет эл валютасида чет элдан жўнатилган пул маблағлари олиниши ёки чет элга пул маблағлари жўнатилиши;

- жисмоний шахслар ва/ёки якка тартибдаги тадбиркорлар томонидан бир вақтда ёки кўп маротаба 1 ойдан ошмаган муддат давомида энг кам иш ҳакининг 500 баравари микдорига teng ёки ундан ошадиган умумий суммада чет эл валютасидаги пул маблағлари сотилиши, сотиб олиниши ёки халқаро тўлов карталаридан ечиб олиниши;
- Ўзбекистон Республикаси ҳудудидан ташқарига аноним шахсга очилган хисобваракка пул маблағлари кўчирилиши ҳамда Ўзбекистон Республикаси аноним шахсга очилган хисобваракдан ёки жўнатувчиси тўгрисидаги маълумотлар мавжуд бўлмаган пул маблағларининг ўтказилиши;
- пул маблағларини Ўзбекистон Республикаси ҳудудидан ташқарига, оловчи рўйхатдан ўтган жойдан фарқланувчи оффшор ҳудудда рўйхатга олинган банкда очилган оловчининг хисобварагига ўтказилиши;
- пул маблағлари Ўзбекистон Республикаси ҳудудидан ташқарига оффшор ҳудудларда доимий яшовчи ёки рўйхатга олинган шахсларнинг хисобварагига ёки фойдасига ўтказилиши, ёхуд бундай шахсларнинг хисобварагидан Ўзбекистон Республикаси аноним шахсга очилган муддат давомида охирги ўтказиш (келиб тушиш) кунида белгиланган энг кам иш ҳакининг 500 бараварига teng бўлган ёки ундан ошадиган умумий суммада маблағлар бир маротаба ёки кўп маротаба ўтказилиши (келиб тушиш);
- таъсисчилари ҳақидаги маълумотлар мавжуд бўлмаган ва (ёки) уларни барча мумкин бўлган йўллар орқали олиш имконияти йўқ бўлган норезидент шахслар билан операциялар;
- пул маблағлари ёки бошқа мол-мулқдан фойдаланиш рухсати берилган пул маблағлари ёки бошқа мол-мулқ билан боғлиқ операция, шу жумладан уни ўтказишнинг уриниб кўриши;
- норезидент томонидан резидентга грантлар, молиявий ёрдам, карз ёки беғараз ёрдам сифатида пул маблағлари берилиши;
- фаол террористик харакатлар олиб борилаётган ҳудудларда бўлган Ўзбекистон Республикаси фуқаролари томонидан халқаро пул ўтказмалари тизимлари орқали пул маблағларини жўнатилиши ва олиниши (мамлакатлар ва ҳудудлар рўйхати маҳсус ваколатли давлат органи томонидан тақдим қилинади);
- террористик тусдаги жиноятни содир этганлиги учун халқаро кидирудга бўлган шахсларнинг операциялари (шахслар рўйхати маҳсус ваколатли давлат органи томонидан тақдим қилинади);
- янги ташкил этилганига уч ойдан кўп бўлмаган юридик шахс – мижознинг унинг фаолияти характерига мувофиқ бўлмаган мақсадларда пул айланмаси энг кам иш ҳакининг 20000 баравари микдорига teng ва ундан ошса;
- жисмоний шахслар томонидан бир вақтда ёки 1 ойдан ошмаган муддат давомида кўп маротаба энг кам иш ҳакининг 500 баравари микдорига teng ёки ундан ошадиган умумий суммада Марказий банкнинг кимматбаҳо металлардан тайёрланган тангаларини сотиб олиниши;
- мазкур бандда назарда тутилган мезон ва аломатларга эга бўлмаган, мазкур ички Қоидалар билан белгиланган гумонли операциялар тоифасига кирмайдиган, бироқ жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга ва (ёки) терроризмни молиялаштиришга алокадорлигига масъул ижрочилар ва Департамент ходимларида шубҳа мавжуд бўлган операциялар.

4.3. Банк филиалларидаги барча ходимлар ва Бош офис таркибидаги бўлинмалар томонидан барча мураккаб, ғайриоддий йирик операцияларга, шунингдек аниқ иқтисодий ёки

қонуний мақсадга эга бўлмаган операцияни амалга оширишнинг ғайриоддий схемаларига кучайтирилган эътибор қаратишлари керак.

5-БОБ. ТЕРРОРЧИЛИК ФАОЛИЯТИ ЁКИ ОММАВИЙ ҚИРҒИН ҚУРОЛЛАРИНИ ТАРҚАТИШДА ҚАТНАШАЁТГАН ЁКИ ҚАТНАШИШДА ГУМОН ҚИЛИНАЁТГАН ШАХСЛАР ИШТИРОКИДА АМАЛГА ОШИРИЛАЁТГАН ОПЕРАЦИЯЛАР

5.1. Банкда операциялар амалга оширилишида улар иштирокчиларининг идентификация маълумотлари Рўйхат билан солиширилиши шарт.

Масъул ижрочи томонидан мижоз ёки операция қатнашчиларидан бирининг барча идентификация маълумотлари Рўйхатга киритилган шахснинг маълумотлари билан тўлиқ мос келганлиги аникланган тақдирда бу операцияни кечиктирмасдан ва олдиндан хабар килмасдан тўхтатиб туради (юридик ёки жисмоний шахснинг хисобварагига тушган пул маблағларини хисобга киритиш бўйича операциялар бундан мустасно) ва (ёки) пул маблағларини ёки бошқа мол-мулкини ишга солмай тўхтатиб қўяди.

Тўлиқ мос келиши тушунчаси остида мижоз ёки операция иштирокчисининг идентификация маълумотлари Рўйхатда келтирилган барча тегишли маълумотлар билан аниқ ва бир хилда бўлишини англатади.

Куйидаги ҳолатларда ҳам операцияни тўхтатиб туриш ва пул маблағларини ёки бошқа мол-мулкни ишга солмай тўхтатиб қўйиш лозим:

- агарда операция катнашчиларидан бири Рўйхатга киритилган шахс номидан ёки унинг топширигига биноан фаолият кўрсатаётган бўлса;
- операцияни амалга оширишда фойдаланаётган пул маблағлари ёки бошқа мол-мулк тўлиқ ёки қисман Рўйхатга киритилган шахсга тегишли бўлса;
- операция қатнашчиси - юридик шахс Рўйхатга киритилган шахснинг мулкида ёки назорат остида бўлса.

5.2. Рўйхатга киритилган шахснинг операцияси тўхтатиб турилганда ва (ёки) пул маблағларини ёки бошқа мол-мулкини ишга солмай тўхтатиб қўйилганда банк ишга солмай тўхтатиб қўйилган мулкнинг микдори кўрсатилган ҳолда бу ҳақда маҳсус ваколатли давлат органига шубҳали операция тўғрисида хабар юбориш лозим.

6-БОБ. ТАВАККАЛЧИЛИК ДАРАЖАСИНИИ АНИҚЛАШ ВА БАҲОЛАШ

6.1. Масъул ходимлар таваккалчилик даражасини ўрганиш, таҳлил қилиш, аниқлаш, баҳолаш, мониторинг қилиш, бошқариш, ҳужжатлаштириш ва уни камайтириш бўйича тегишли чоралар кўриши керак.

Жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштириш, терроризмни молиялаштириш ва оммавий қирғин қуролини тарқатишни молиялаштириш юзасидан эҳтимол тутилган таваккалчиликларни ўрганишни, таҳлил қилишни ва аниқлашни ўз фаолиятида тизимли равишда, йилига камида бир марта амалга ошириши, ўрганиш натижаларини ҳужжатлар билан қайд этиши шарт.

Таваккалчиликлар тури ва даражасидан келиб чиқкан ҳолда таваккалчиликнинг умумий даражасини, унинг талаб қилинган пасайтириш даражасини аниқлаши ва тегишли чора-тадбирлар дастурини амалга ошириши керак.

Аниқланган таваккалчиликлар назорат қилишнинг кенгайтирилган ёки соддалаштирилган чораларини қўллаш ҳамда ресурсларни самарали таҳсимилаш тўғрисида карор қабул қилиш имконини бериш керак.

Таваккалчилик даражаси мижознинг амалга оширадиган фаолият ва операциялари турларини, мазкур Коидаларда белгиланган мезонлар, мижозни лозим даражада текшириш натижаларини, таваккалчилик (мижозларнинг турлари ва фаолияти, банк маҳсулотлари ва хизматлари, уларни тақдим этиш каналлари, географик ҳудудлар бўйича ва бошқа) омилларини инобатта олган ҳолда маълумотларни, шу жумладан, мижоз томонидан тақдим қилинган маълумотларни ўрганиш ва таҳлил қилиш асосида, масъул ходим томонидан аниқланади ва баҳоланади.

Банкнинг Бош офис штат жадвали таркибига кирувчи филиаллар Молиявий мониторинг ходимлари кунлик жиной фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга, терроризмни молиялаштиришга ва оммавий кирғин қуролини тарқатишни молиялаштиришга қарши курашиш борасида мижозлар ва операциялар бўйича таваккалчиликларни ўрганиш, таҳлил қилиш, аниқлаш, баҳолаш, мониторинг қилиш, бошқариш, камайтириш ва ҳужжатлаштириш юзасидан тегишли чора-тадбирларни амалга оширади, аниқланган хато ва камчиликларни бартараф этиш юзасидан ойлик Ички назорат департаменти директорига кўриб чиқиши учун таклифлар тайёрлайди ва киритади, бартараф этилишини мониторинг қиласди.

Банкнинг Бошофисидаги Ички назорат департаменти ходимлари масофали тарзда кунлик ҳамда иш режага асосан жойига чиккан ҳолда жиной фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга, терроризмни молиялаштиришга ва оммавий кирғин қуролини тарқатишни молиялаштиришга қарши курашиш борасида мижозлар ва операциялар бўйича таваккалчиликларни ўрганиш, таҳлил қилиш, аниқлаш, баҳолаш, мониторинг қилиш, бошқариш, камайтириш ва ҳужжатлаштириш юзасидан тегишли чора-тадбирларни амалга оширади, ўрганиш натижалари бўйича аниқланган салбий ҳолатларни бартараф этиш юзасидан банк Бошқарув Раиси кўриб чиқиши учун таклифлар тайёрлайди ва киритади, бартараф этилишини мониторинг қиласди.

Таваккалчиликларни баҳолаш натижалари Ўзбекистон Республикаси Марказий банкига тақдим этилиши керак.

6.2. Масъул ижрочилар ва масъул ходимлар аввалдан қуидаги мезонларга жавоб берадиган мижозларни юқори даражадаги таваккалчилик тоифасига киритиб, уларга нисбатан кучайтирилган эътибор қаратишлари лозим:

- а) Рўйхатга киритилган шахслар ёҳуд Рўйхатга киритилган шахснинг эгалиги ёки назоратидаги шахслар, Рўйхатга киритилган ташкилотнинг бевосита ёҳуд билвосита мулкдори ёки назорат қилувчи шахслар;
- б) жиной фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга ва терроризмни молиялаштиришга қарши курашиш соҳасида халқаро ҳамкорликда иштирок этмаётган давлатда доимий яшаётган, турган ёки рўйхатга олинган шахслар;
- в) чет эл корхоналарининг ваколатхоналари ва Ўзбекистон Республикасининг норезидент - жисмоний шахслар;
- г) оффшор ҳудудда доимий яшаётган, турган ёки рўйхатга олинган шахслар;
- д) оффшор ҳудудларда ҳисобвараққа эга бўлган резидент ва норезидентлар;
- е) хақикатда жойлашган жойи таъсис ёки рўйхатга олиш ҳужжатларида кўрсатилган маълумотларга мувофиқ бўлмаган ташкилотлар ва якка тартиbdагi тадбиркорлар;
- ж) фаолият даври молиявий йилнинг бир чорагидан ошмаган ташкилот ва якка тартиbdагi тадбиркорлар;

з) бенефициар мулкдори мазкур банднинг "а" ва "б" кичик бандларида кўрсатилган шахслар ҳисобланган ташкилотлар;

и) мунтазам равишда (масалан, 3 ой ичида кетма-кет) шубҳали ёки гумонли операцияларни амалга оширувчи мижозлар;

к) мижозни лозим даражада текшириш имконияти мавжуд бўлмаган дастурий мажмуалардан фойдаланувчи мижозлар;

л) юкори мансабдор шахслар ва уларнинг яқин қариндошлари;

м) ўзига тегишли бўлган пластик картага ёки омонат ҳисоб рақамига нақд пулсиз шаклда иирик миқдорда келиб тушган маблағларни банк қассаларидан нақд шаклда олевчи жисмоний шахслар бўлган мижозлар.

6.3. Масъул ижроқилар ва масъул ходимлар қуидаги мезонларга жавоб берадиган операцияларни юкори даражадаги таваккалчилик тоифасига киритиши ва уларга нисбатан кучайтирилган эътибор қаратишлари лозим:

а) иштирокчилари мазкур ички Коидаларнинг 6.2-банди «а», «б» , «з» ва «л» кичик бандларида кўрсатилган шахслар ҳисобланган операциялар;

б) оффшор худудда очилган ҳисобвараклар орқали амалга ошириладиган операциялар;

в) қимматбаҳо металлар, қимматбаҳо тошлар, шунингдек таркибида қимматбаҳо металлар, қимматбаҳо тошлар мавжуд бўлган заргарлик буюмлари билан операциялар, банклар ўzlари амалга оширадиган бундай операциялардан ташқари;

г) жўнатувчи тўғрисидаги маълумотлари (жисмоний шахсларнинг фамилияси, исми, отасининг исми, юридик шахсларнинг номи, жўнатувчининг жойлашган ери (почта манзили) ва ҳисоб рақами) тўлиқ ҳажмда тақдим этилмаган пул маблағларини ўтказиш билан боғлиқ бўлган операциялар;

д) ўзига тегишли бўлган пластик картага ёки омонат ҳисоб рақамига нақд пулсиз шаклда иирик миқдорда келиб тушган маблағларни банк қассаларидан нақд шаклда олевчи жисмоний шахслар бўлган мижозлар билан боғлиқ операциялар.

6.4. Мижоз ёки мижоз томонидан амалга ошириладиган операция юкори даражадаги таваккалчилик тоифасига киритилган тақдирда, департамент ходимлари ушбу мижозга нисбатан лозим даражада текширишнинг кучайтирилган чора-тадбирларни кўриши шарт.

6.5. Мижоз томонидан амалга оширилаётган операцияларнинг тавсифи ўзгаришига қараб, департамент ходимлари зарур ҳолларда у билан ишлаш бўйича таваккалчилик даражасини қайта кўриб боришлари лозим.

6.6. Департамент мазкур ички Коидаларда белгиланган тартибда юкори таваккалчилик даражаси тоифасига киритилган барча мижозларнинг ҳисобини юритади.

6.7. Банкда жиной фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштириш, тероризмни молиялаштириш ва (ёки) оммавий қирғин қуролини тарқатишни молиялаштириш мақсадида технологик ютуклардан фойдаланилишининг олдини олишга қаратилган чораларни кўриши лозим. Ушбу мақсадда Банк томонидан:

янги хизмат турлари ва янги иш амалиётлари ишлаб чиқилиши;

янги ва мавжуд хизмат турлари учун янги ёки ривожланаётган технологиялардан фойдаланилиши сабабли юзага келиши мумкин бўлган таваккалчилик даражаларини аниқланиши ва баҳоланиши керак.

6.8. Таваккалчиликни бундай баҳоланиши янги хизмат турларини, иш амалиётини татбик қилишдан ёки янги ёхуд ривожланаётган технологиялардан фойдаланишдан аввал ўтказилиши керак. Бунда, бундай таваккалчиликни аниқлаш ва баҳолаш банкнинг янги хизмат турларини

(яңги технологияни) бевосита жорий килаётган бўлинмаси томонидан департамент билан биргаликда амалга оширилади.

Банкнинг мазкур бўлинмаси ва департамент ушбу таваккалчиликларни мониторинг қилиш ва камайтириш учун тегишли чораларни кўришлари лозим.

Кўрилган чоралар натижалари тўғрисидаги маълумот банк Бошқарувига тақдим қилинади.

6.9. Масофавий хизматларни кўрсатишда банк таваккалчиликни камайтириш мақсадида:

- масофавий хизматларни кўрсатиш тўғрисида мижозлар билан имзоланадиган шартномаларда мижоз томонидан ушбу хизматлардан фойдаланган ҳолда амалга оширилган шубҳали операциялар аниқланган тақдирда кўриладиган чоралар (бажарилган операцияларнинг қонунийлиги ҳакида мижоз ёзма тушунтириш бергунга қадар ушбу хизматларни кўрсатишни тўхтатиб туриш; ушбу хизматларни кўрсатишни рад этиш)ни кўзда тутиши лозим;
- масофавий хизматлардан фойдаланилган ҳолда шубҳали операциялар амалга оширилганлиги ҳакидаги гумонлар мавжуд бўлганда филиали масъул ходими иштирокида ташкил этиладиган маҳсус комиссия масофавий хизматлар кўрсатиш тўғрисидаги шартномада қайд этилган шахс томонидан операциялар амалга оширилаётганлигини мижознинг жойлашган ери (почта манзили) ёки масофавий хизматлар кўрсатиш тўғрисидаги шартномада белгиланган манзил бўйича ўрганиш хукукига эга;
- масофавий хизматлардан фойдаланилган ҳолда шубҳали операциялар амалга оширилганда, бундай хизматларни кўрсатиш тўғрисидаги шартномада кўрсатилган муддатта масофавий хизматларни кўрсатишни тўхтатиши керак;
- жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштириш, терроризмни молиялаштириш ва оммавий қирғин қуролини тарқатишни молиялаштириш мақсадида масофавий хизматлардан фойдаланилганлиги ҳакида асослантирилган шубҳалар мавжуд бўлганида бундай хизматларни кўрсатиш тўғрисидаги шартномаларни ўрнатилган тартибда бекор қилишлари керак.

Масофавий хизматлардан фойдаланаётган мижозни у жойлашган ери (почта манзили) ёки масофавий хизматлар кўрсатиш тўғрисидаги шартномада белгиланган манзилда ўрганиш жараёнида, банк филиали масъул ходими иштирокида ташкил этиладиган маҳсус комиссия мижоз томонидан Ўзбекистон Республикасида нақд пулсиз ҳисоб—китоблар тўғрисидаги низом (рўйхат раками 2465, 2013 йил 3 июнь) талабларига риоя қилинишини, жумладан пул ҳисоб—китоб хужжатларининг расмийлаштирилиши, уларнинг мижознинг ваколатли шахслари (раҳбари, бош ҳисобчиси) томонидан имзоланиб тасдиқланиши, ушбу ҳужжатлар бўйича ўтказмалар факат айнан электрон имзолаш хукуқи мавжуд бўлган шахс томонидан электрон имзолаш орқали тасдиқлангандан кейин амалга оширилишига, мазкур ҳужжатларнинг сақланишига алоҳида эътибор қаратиши лозим.

7-БОБ. ГУМОНЛИ ВА ШУБҲАЛИ ОПЕРАЦИЯЛАРНИ АНИҚЛАШ

7.1. Идентификациялаш жараёнида олинган маълумотлар, шунингдек мижоз билан ишлашга берилган таваккалчилик даражаси мижоз томонидан амалга ошириладиган (oshiрилган) операцияларнинг мижоз фаолиятининг асосий йўналишларига мувофиқлигига ишонч ҳосил қилиш учун ва зарур ҳолларда маблағлар манбаларини ўрганиш учун мониторингга асос бўлиб ҳисобланади.

7.2. Мижозларни идентификациялаш ва улар операцияларининг жорий текшируви лавозим мажбуриятларига мувофиқ мижозларга бевосита хизмат кўрсатувчи масъул ижрочилар томонидан ўтказилади, улар шубҳали ва (ёки) гумонли аломатлари мавжуд операциялар аниқлаган тақдирда бундай операциялар хақида бевосита ўз раҳбарига (филиал бошқарувчисига) ва масъул ходимга ушбу ички Коидаларнинг 4-иловасига мувофиқ ёзма ранишда зудлик билан хабар беришга мажбурдир.

Мижозлар операцияларининг кейинги текшируви масъул ходим томонидан жорий текширув жараёнида аниқланмайдиган шубҳали операцияларни аниқлаш мақсадида, мижознинг ўтган давр мобайнида бажарган операцияларни таҳлил қилиш орқали амалга оширилади.

7.3. Гумонли ва (ёки) шубҳали операциялар аломатлари мавжуд операциялар аниқланганда Банк филиалининг мижозларга бевосита хизмат кўрсатувчи масъул ижрочилари масъул ходимларининг топшириғига биноан зарур ҳолларда ўтказилаётган операция хақидаги кўшимча маълумотлар юзасидан мижозга мурожаат қиласидар.

7.4. Масъул ходимлар мижоз ва операция хақидаги маълумотларни ўрганадилар, тегишли маълумотларни маҳсус журналга ва мижоз анкетасида кайд этадилар ҳамда етарли асослар мавжуд бўлганда департамент директорига операцияни гумонли ёки шубҳали сифатида таснифлаш хақида таклиф юборадилар.

7.5. Асосли шубҳалар мавжуд бўлган тақдирда департамент директори мижоз операциясини шубҳали деб ҳисоблаш тўғрисида ёзма қарор қабул қиласи ҳамда бу хақида банк Раҳбариятига маълум қиласидар. Мазкур операциялар бўйича раҳбариятни хабардор қилиш ҳар ой жадвал шаклидаги хисботни кейинги ойнинг 5 санасига қадар тақдим этиш орқали амалга оширилади.

7.6. Операцияларни шубҳали деб тан олиш ҳар бир алоҳида холатда мазкур ички Коидалар билан белгиланган мезонлар ва аломатлардан фойдаланган ҳолда комплекс таҳлил асосида амалга оширилади.

7.7. Мижоз операциясини шубҳали деб тан олингандан сўнг, департамент қўйидаги чораларни кўришлари керак:

- шубҳали операция тўғрисида маҳсус ваколатли давлат органига хабар бериш;
- мижоз тўғрисида кўшимча маълумот олиш;
- мижознинг таваккалчилик даражасини қайта кўриб чиқиши;
- мижознинг операциялари устидан мониторингни кучайтириш;
- қонун ҳужжатларига ва мижоз билан тузилган шартномага мувофиқ шартнома муносабатларини тўхтатиш бўйича банк Бошқаруви Раисига таклифлар киритиш.

7.8. Шубҳали операция хақидаги хабар департамент томонидан шубҳали операция аниқланган кундан кейинги иш кунидан кечиктирмай, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг 2009 йил 12 октябрдаги 272-сон карори (Ўзбекистон Республикаси конун ҳужжатлари тўплами, 2009 й., 42-сон, 450-модда) билан тасдиқланган Жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга ва терроризмни молиялаштиришга карши курашиш билан боғлиқ ахборотни тақдим этиш тартиби тўғрисидаги низом талабларига мувофиқ маҳсус ваколатли давлат органига берилади.

7.9. Бош офис таркибидаги бўлинмалар ходимлари томонидан гумонли ва шубҳали операциялар аниқланган тақдирда, бу тўғрисида ушбу операция содир қилинган филиалнинг тегишли масъул ижрочиларига хабар берилади. Ўз навбатида филиал масъул ижрочилари ушбу ички Коидаларнинг 7.2-бандида кўрсатилган чора-тадбирларни амалга оширган ҳолда мазкур операция бўйича маълумотларни филиал раҳбари ва масъул ходимига тақдим этади. Операция

бўйича кейинги чора–тадбирлар мазкур ички Коидаларнинг 7.3–7.8–бандларида кўрсатилган тартибда амалга оширилади.

7.10. Ҳар бир хабар тўғрисидаги маълумот махсус журналга киритилади.

Департамент ҳар куни махсус ваколатли давлат органига юборилган хабар ҳақида, электрон хабардаги барча ахборотлар акс эттирилган жадвалда қоғоз шаклида маълумот шакллантиради. Мазкур жадвал махсус ваколатли давлат органига хабар юборган департаментнинг масъул ходими томонидан имзоланиши ва департамент директори томонидан тасдиқланиши керак.

Бундай жадваллар шакллантирилаётганда электрон хабарларни қоғоз шаклида чиқариш талаб қилинмайди. Махсус ваколатли давлат органига юборилган хабар электрон шаклдан қоғоз шаклига чиқарилганда департамент директорининг имзоси билан тасдиқланади.

Департамент директори бўлмаган ҳолатда юборилган хабарлар ҳақидаги жадвал ва (ёки) хабарнинг қоғоз шаклидаги нусхаси банк Бошқаруви Раисининг ёзма берган ваколати асосида департамент таркибидаги бўлим бошлиғи томонидан имзоланади.

7.11. Махсус ваколатли давлат органига юборилган барча хабарлар ва юборилган хабарлар ҳақида жадвал шаклидаги маълумот бевосита департамент директори томонидан махсус жиҳозланган хонада ёки ёнмайдиган ва муҳрланадиган сейфда сакланиши керак.

7.12. Шунингдек тегишли операциянинг шубҳали эканлигини тасдиқловчи ёки шубҳалилигини олиб ташловчи ҳар қандай маълумот юзасидан дарҳол махсус ваколатли давлат органига хабар берилиши зарур.

8-БОБ. РЎЙХАТГА КИРИТИЛГАН ШАХСЛАР ИШТИРОКИДАГИ ОПЕРАЦИЯЛАР АНИҚЛАНГАНДА АМАЛГА ОШИРИЛАДИГАН ЧОРА-ТАДБИРЛАР

8.1. Агар мижоз билан муносабатларни ўрнатиш даврида ёки операцияни амалга оширишда маъсул ижрочилар томонидан мижоз ёки операция қатнашчиларидан бирининг барча идентификация маълумотлари Рўйхатга киритилган шахснинг маълумотлари билан тўлик мос келганлиги аниқланган тақдирда, бу хақда зудлик билан ва мижозни хабардор килмасдан департаментга хабар берилиши керак. Ўз навбатида департамент қўйидаги чора–тадбирларни кўриши лозим:

- мижоз ва мижознинг бенефициар мулқдори ёки операция қатнашчиларидан бирининг шахсини имкон даражасида батафсил идентификациялаш;
- конун ҳужжатларида ва мазкур Қоидаларда белгиланган тартибда ишга солмай тўхтатиб қўйиш лозим бўлган пул маблағлари ёки бошқа мол-мулк билан боғлиқ бўлган операцияни аниқлаш;
- юридик ёки жисмоний шахс ҳисобварагига тушган пул маблағларини ҳисобга киритиш бўйича операцияларни истисно этганда, пул маблағлари ёки бошқа мол-мулк билан боғлиқ бўлган операция бажарилишини тўхтатиб туриш тўғрисида банк Раҳбариятига имзолаш учун фармойиш тайёрлаш ва киритиш;
- операция тўхтатиб турилган куннинг ўзида пул маблағлари ёки бошқа мол-мулк билан боғлиқ бўлган шубҳали операция тўғрисидаги хабарни махсус ваколатли давлат органига юбориш учун тайёрлаш;
- мижоз ҳақида қўшимча маълумотларни олиш (шу жумладан, фаолият тури, активлари миқдори, очиқ маълумотлар базаси орқали олиш мумкин бўлган маълумотлар ва шу кабилар);

- мижознинг пул маблағлари ёки молиявий ҳолатининг манбасини, шу жумладан, мижоздан маълумот олиш орқали аниқлаш бўйича чораларни кўриш;
- операция ҳақидаги маълумотни маҳсус журналга киритиш.

Маъсул ижрочилар факат мазкур бандда кўрсатилган чоралар қўлланилганидан сўнг, Рўйхатга киритилган шахсни унинг операцияси тўхтатиб турилганлиги ва (ёки) пул маблағларини ёки бошқа мол-мулкини ишга солмай тўхтатиб қўйилганлиги ҳақида хабардор қилишга ҳақли.

8.2. Операция тўхтатилган тақдирда мижознинг топшириғи асосида ҳисобвараклардан пул маблағларини ҳисобдан чиқариш амалга оширилмайди.

Мижоз топшириғи операциялари тўхтатилган мижозларнинг топшириклари рўйхатга олинадиган алоҳида журналда рўйхатга олиниши, шунингдек операция тикланишига қадар маҳсус жилдга жойлаштирилиши лозим.

Банк томонидан ишга солмай тўхтатиб қўйиш унинг бевосита эгалик килаётган пул маблағлари ёки бошқа мол-мулкларга нисбатан амалга оширилади.

Операциялари тўхтатилган мижозларнинг топширикларини рўйхатга олиш учун алоҳида журналда тўхтатилган операцияни, шунингдек ушбу операция иштирокчиларини идентификациялаш имконини берувчи маълумотлар кайд этиб борилади.

8.3. Банк тўхтатилган операцияни ўтқазишни тиклашни ва ишга солмай тўхтатиб қўйилган мол-мулқдан фойдаланишга рухсат беришни Террорчилик фаолиятида ёки оммавий кирғин қуролини тарқатишида иштирок этаётган ёки иштирок этишда гумон қилинаётган шахслар рўйхатига киритилган шахсларнинг операцияларини тўхтатиб туриш, пул маблағларини ёки бошқа мол-мулкини ишга солмай тўхтатиб қўйиш, ишга солмай тўхтатиб қўйилган мол-мулқидан фойдаланишга рухсат бериш ва операцияларини тиклаш тартиби тўғрисидаги низомда (рўйхат раками 2833, 2016 йил 11 октябрь) белгиланган тартибда амалга оширади.

9-БОБ. МАҲСУС ВАКОЛАТЛИ ДАВЛАТ ОРГАНИ СЎРОВЛАРИНИНГ БАЖАРИЛИШИ

9.1. Маҳсус ваколатли давлат органи жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга, терроризмни молиялаштиришга ва оммавий кирғин қуролини тарқатишини молиялаштиришга қарши курашиш бўйича чора-тадбирларни амалга ошириш учун зарур бўлган ахборотни, шу жумладан, банкнинг автоматлаштирилган ахборот, маълумотнома тизимларидан ҳамда маълумотлар базаларидан ёзма сўраш ва бепул олиш ҳуқукига эга.

9.2. Банк маҳсус ваколатли давлат органининг ёзма сўровлари бўйича кўшимча маълумотларни тақдим киласи.

9.3. Хорижий давлатнинг жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга, терроризмни молиялаштиришга ва оммавий кирғин қуролини тарқатишини молиялаштиришга қарши курашишда иштирок этувчи ваколатли органининг сўрови мавжуд бўлганда, маҳсус ваколатли давлат органи Марказий банк орқали тегишли сўровни банкка тақдим этади. Банк бундай сўров асосида сўралаётган маълумотни маҳсус ваколатли давлат органига тақдим этади.

10-БОБ. МАЪЛУМОТЛАР ВА ҲУЖЖАТЛАРНИ

РАСМИЙЛАШТИРИШ, САҚЛАШ ВА МАХФИЙЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШ

10.1. Мижозларни лозим даражада текшириш билан боғлиқ бўлган тўлиқ ёки қисман хорижий тилда тузилган ҳужжатлар масъул ижрочи томонидан, зарур ҳолларда, давлат тилига ёки рус тилига таржимаси билан талаб этилиши шарт.

10.2. Тақдим килинган ҳужжатлар нусхаларининг тўғрилигига гумон ёки бошқа зарурат пайдо бўлган тақдирда, масъул ижрочи мижозлардан танишиш учун ҳужжатларнинг асл нусхаларини тақдим килинишини талаб қилиш ҳукуқига эга.

10.3. Департамент амалга оширилаётган чораларни расмийлаштириш мақсадида филиаллардаги масъул ходимларини маҳсус журнallар билан таъминлайди.

Маҳсус журнал ип ўтказиб тикилади, рақамланади ва унинг орка томонида саҳифалар сони, журнални юритиш бошланган сана (йил, ой, кун) кўрсатилган ҳолда департамент директори томонидан имзоланади.

Маҳсус журналда операция ҳақидаги барча маълумотлар (маҳсус журналга киритиладиган маълумот тартиб рақами ва санаси; мижоз номи (мижоз хос рақамини кўрсатган ҳолда); операция тури, суммаси ва амалга оширилган санаси; мижоз контрагенти ҳақидаги маълумотлар; операция юзасидан маълумот тақдим қилган бўлинма номи; операция бўйича амалга оширилган чоралар тўғрисида маълумот, шу жумладан хабар берилган сана ва рақами; ва бошқалар) қайд этилади.

10.4. Мижозни лозим даражада текшириш жараёнида олинган мижоз тўғрисидаги маълумотлар мазкур ички Қоидаларнинг 3-иловасига мувофиқ мижоз анкетасида қайд этилади.

10.5. Барча мижозлар (лозим даражада текшириш талаб этилмайдиган мижозлар бундан мустасно) бўйича анкеталар маҳсус дастурлар ёрдамида электрон шаклда тўлдирилади. Гумонли ва (ёки) шубҳали операцияларни амалга оширувчи ва юқори таваккалчилик даражаси тоифасига киритилган мижозлар бўйича анкеталар реестри электрон шаклда юритилади.

Электрон шаклда тўлдирилган мижоз анкетаси қоғоз шаклида чиқарилганда банк филиалининг бош бухгалтери ёки у бўлмаган тақдирда, унинг ўринbosари ёхуд масъул ходим томонидан тасдиқланади.

10.6. Электрон шаклда тўлдирилган анкеталар банк филиалининг мижозларни идентификациясини амалга оширувчи ходимларига мижоз тўғрисидаги маълумотларни текшириш учун доимий режимда тезкор фойдаланиш имкониятини берувчи электрон базада сақланади.

10.7. Мижоз анкетаси банкда мижоз билан муносабатлар тўхтатилган кундан бошлаб беш йилдан кам бўлмаган муддат давомида сақланади.

10.8. Мижоз анкетасида кўрсатиладиган маълумотларнинг ўзгаришига, шунингдек у томонидан амалга оширилаётган молиявий операцияларнинг тавсифи ўзгаришига қараб, зарур ҳолларда мижоз билан ишлаш бўйича таваккалчилик даражаси филиал масъул ходими томонидан қайта кўриб борилиши лозим.

10.9. Операциялар тўғрисидаги ахборот зарурат туғилган тақдирда операция тафсилотларини қайта тиклаш мумкин бўлган тарзда расмийлаштирилиши лозим.

10.10. Операциялар тўғрисидаги ахборот, шунингдек идентификациялаш маълумотлари ва мижозларни лозим даражада текширишга доир материаллар қонун ҳужжатларида белгиланган муддатлар давомида, лекин бундай операциялар амалга оширилганидан ёки мижозлар билан амалий иш муносабатлари тўхтатилганидан кейин камидан беш йил мобайнида сакланиши шарт.

10.11. Департамент (шу жумладан, филиал масъул ходимлари) фаолиятида ишлатилган ҳужжатларга (Марказий банк ва маҳсус ваколатли давлат органи билан ёзишмалар, шу

жумладан маҳсус ваколатли давлат органига берилган көз ва электрон шаклдаги хабарлар; мижозларнинг қоғоз ва электрон шаклидаги анкеталари; журналлар ва бошқалар) кириш имкониятини чегаралаш мақсадида бундай ҳужжатлар ва уларнинг рўйхати бевосита департамент (шу жумладан, филиал масъул ходимлари) томонидан маҳсус жиҳозланган хонада ёки ёнмайдиган ва муҳрланадиган сейфда конун ҳужжатларида белгиланган муддатлар давомида, лекин камидан беш йил мобайнида сакланиши керак.

10.12. Электрон шаклдаги ҳужжатлар дастурлаш усули асосида архивлаштирилиши, электрон ахборот ташувчи воситаларга ёзилиши ва департамент директори томонидан уларнинг рўйхати билан бирга ёнмайдиган ва муҳрланадиган сейфда сакланиши керак.

Ҳужжатлар сакланиш муддати тугаши билан ўрнатилган тартибда банк архивига топширилади.

10.13. Банк филиали раҳбарияти ва мутасадди ходимлари жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга, терроризмни молиялаштиришга ва оммавий қирғин қуролини тарқатишни молиялаштиришга қарши курашиш билан боғлик бўлган ахборотга, шу жумладан банк архивида сакланаётган ҳужжатларга кириш имкониятини чеклайдилар, унинг тарқалиб кетмаслигини, шунингдек ички назорат вазифаларини бажариш жараёнида олинган маълумотларни банк ходимлари томонидан ошкор қилинмаслигини (ёки шахсий мақсадда ёхуд учинчи шахслар манфаатларида фойдаланмаслигини) таъминлайдилар мазкур Коидаларнинг **8.1-бандида** кўрсатиб ўтилган ҳолатлар бундан мустасно.

Банк ходимлари юридик ва жисмоний шахсларга уларнинг операциялари ҳақида маҳсус ваколатли давлат органига хабар берилганини тўғрисида маълум килиш хукукига эга эмаслар.

10.14. Учинчи шахсларга маълумотлар, шу жумладан анкетадан мижознинг идентификация маълумотларини тақдим қилиниши конун ҳужжатларига мувофиқ амалга оширилади.

10.15. Мижозни лозим даражада текшириш ва идентификациялаш натижасида олинган маълумотлар, мижоз томонидан жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришни, терроризмни молиялаштиришни ва оммавий қирғин қуролини тарқатишни молиялаштиришни амалга ошириш таваккалчилиги юкори деб баҳолаган тақдирда камидан бир йилда бир маротаба, бошқа ҳолларда камидан уч йилда бир маротаба ва мижоз маълумотларида ўзгаришлар бўлганда янгиланиб борилиши лозим.

10.16. Бир маротабалик операцияларни амалга оширган мижозларни лозим даражада текшириш натижасида олинган маълумотлар, мижозни лозим даражада текшириш чораларини кўриш талаб қилинган кейинги операцияларни бажаришда янгиланади.

11-БОБ. ИЧКИ НАЗОРАТ ХИЗМАТИ ҲАМДА БОШҚА БЎЛИНМАЛАР РАҲБАР ВА ХОДИМЛАРИНИНГ ЖАВОБГАРЛИГИ

11.1. Департамент ходимлари, Бош оғис, филиал раҳбар ва ходимлари мазкур ички Коидаларни бузганлиги учун конун ҳужжатларига мувофиқ жавобгар бўладилар.

11.2. Конун ҳужжатлари, шунингдек, жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга, терроризмни молиялаштиришга ва оммавий қирғин қуролини тарқатишни молиялаштиришга қарши курашиш соҳасидаги конун ҳужжатларини банк филиали ходимлари томонидан операцияларни амалга ошириш жараёнида бузиш ҳолатларига йўл қўйилганини тўғрисида далиллар маълум бўлиб қолган банк филиали ёки Бош оғис ходимлари, ушбу далилларни дархол департамент директорига ёки ходимларига ёзма равишда ахборот тақдим этишлари лозим.

12-БОБ. КАДРЛАРНИ ТАЙЁРЛАШ ВА ЎҚИТИШГА ДОИР МАЛАКА ТАЛАБЛАРИ

12.1. Банк департамент ходимларини жиной фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга, терроризмни молиялаштиришга ва оммавий кирғин қуролини тарқатишни молиялаштиришга қарши курашиш масалалари бўйича Ўзбекистон Республикаси Марказий банки ва бошқа тегишли органлар томонидан ташкил этиладиган ўқув–семинарларда иштирок этишини таъминлайди.

12.2. Банкнинг mijozlariga бевосита хизмат кўрсатувчи банк бўлинмалари, масъул ижрочилари, юридик хизмат, ички аудит, хавфсизлик хизмати ва департамент ходимлари сўнгги янгиликларга, жумладан, жиной фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштириш, терроризмни молиялаштириш ва оммавий кирғин қуролини тарқатишни молиялаштиришнинг замонавий усуллари, услублари ва йўналишлари ҳақидаги ахборотга эга бўлишлари, жиной фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга, терроризмни молиялаштиришга ва оммавий кирғин қуролини тарқатишни молиялаштиришга қарши курашиш борасидаги қонун хужожатлари ва мажбуриятларнинг барча жиҳатларини аниқ тушунишлари учун мунтазам равишда қайта тайёргарликдан ўтказиб борилади.

12.3. Департамент банкнинг бошқа тегишли бўлинмалари билан ҳамкорликда ҳар йили жиной фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга, терроризмни молиялаштиришга ва оммавий кирғин қуролини тарқатишни молиялаштиришга қарши курашиш масалалари бўйича Банк ходимларини тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва ўқитиш дастурини ишлаб чиқади. Ушбу дастурда қўйидагилар акс эттирилади:

- ўқувни ўтказиши тартиби, унинг шакллари (бирламчи инструктаж, режали, режадан ташқари ўқитиш) ва муддатлари;
- ўқувни ўтказиши ташкиллаштиришга масъул шахслар;
- ходимларнинг билимини текшириш тартиби.

Ўқув дастури банк Бошқаруви томонидан тасдиқланади.

13-БОБ. ЯКУНИЙ ҚОИДАЛАР

13.1. Мазкур ички Қоидалар банк Башофиси таркибидаги барча бўлинмаларга ва филиалларга ижро учун мажбурийдир.

13.2. Банк филиалларида мазкур ички Қоидалар талабларига риоя этилиши устидан мониторинг ва назорат департамент томонидан амалга оширилади.

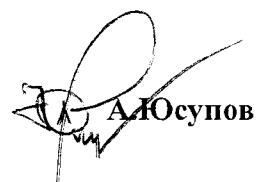
13.3. Банк Бошқаруви ички ва ташқи вазиятларнинг ўзгаришини инобатга олган ҳолда, банк ички назорат тизимини доимий равишда мониторинг қиласи ва самарадорлигини баҳолаб боради, шунингдек самараали ишлашини таъминлаш учун заруратга караб уни мустаҳкамлайди.

Ички назорат тизими самарадорлигини мониторинг килиш банкнинг ички аудит хизмати томонидан ҳам олиб борилиши мумкин.

13.4. Банкнинг ички аудит хизмати ёки бошқа назорат хизматлари томонидан аниқланган ички назорат тизимининг камчиликлари ўз вақтида банк Бошқаруви Раисига маълум қилинади. Маълумотни олгандан сўнг банк Бошқаруви Раиси аниқланган камчиликларни ўз вақтида бартараф этиш чораларини кўради.

13.5. Мазкур ички Қоидалар банк Кенгаши томонидан тасдиқланган сўнг кучга киради.

**Ички назорат департаменти
директори**

A.I.Osipov

**Жисмоний шахсларни
идентификациялашда зарур бўладиган
МАЪЛУМОТЛАР**

1. Фамилияси, исми ва отасининг исми.
2. Тугилган санаси ва жойи.
3. Фуқаролиги.
4. Доимий ва (ёки) вақтинчалик яшаш жойи.
5. Паспорт ёки унинг ўрнини босадиган хужжат реквизитлари: хужжат серияси ва рақами, хужжат берилган сана, хужжатни берган орган номи.
6. Солик тўловчининг идентификацион рақами (агар мавжуд бўлса).
7. Уй телефони рақами (агар мавжуд бўлса).

**Юридик шахслар ва якка тартибдаги тадбиркорларни
идентификациялашда зарур бўладиган
МАЪЛУМОТЛАР**

1. Юридик шахсларни идентификациялашда зарур бўладиган маълумотлар:
 - а) тўлиқ, шунингдек, агар, давлат рўйхатидан ўтганлиги тўғрисидаги гувоҳномасида кўрсатилган бўлса, кисқартирилган номи;
 - б) давлат рўйхатидан ўтганлиги тўғрисидаги маълумот: сана, рақам, рўйхатга олувчи орган номи;
 - в) солиқ тўловчининг идентификацион рақами;
 - г) жойлашган ери (почта манзили);
 - д) давлат рўйхатидан ўтганлиги тўғрисидаги гувоҳномада кўрсатилган бошка маълумотлар;
 - е) лицензияланиши лозим бўлган фаолият турларини амалга ошириш учун мавжуд бўлган лицензиялар тўғрисида маълумотлар: фаолият тури, лицензиянинг рақами ва берилган санаси; ким томонидан берилганлиги; амал қилиш муддати;
 - ж) имзо хукуқига эга бўлган жисмоний шахслар ёки юридик шахс номидан иш кўрувчи жисмоний шахсни идентификацияси тўғрисида маълумотлар;
 - з) юридик шахс таъсисчилари (йирик акциядорлари, иштирокчилари) ҳақидаги хамда мижознинг устав фонди (капитали)даги уларнинг улушлари тўғрисида маълумотлар;
 - и) рўйхатга олинган ва тўланган устав фонди (капитали) миқдори тўғрисидаги маълумотлар;
 - к) юридик шахс бошқарув органлари (юридик шахснинг бошқарув органларининг тузилмаси ва шахсий таркиби) тўғрисидаги маълумотлар;
 - л) телефон рақамлари.
2. Якка тартибдаги тадбиркорларни идентификациялашда зарур бўладиган маълумотлар:
 - а) мазкур Қоидаларнинг 1-иловасида кўзда тутилган маълумотлар;
 - б) давлат рўйхатидан ўтганлиги тўғрисидаги маълумот: сана, рақам, рўйхатга олувчи орган номи;
 - в) фаолият амалга ошириладиган жой;
 - г) давлат рўйхатидан ўтганлиги тўғрисидаги гувоҳномада кўрсатилган бошка маълумотлар;
 - д) фаолият турларини амалга ошириш учун мавжуд гувоҳномалар ва лицензиялар тўғрисидаги маълумотлар: фаолият тури, лицензия рақами, берилган санаси; ким томонидан берилганлиги; амал қилиш муддати;
 - е) телефон рақамлари.

**Мижоз анкетасида кўрсатиладиган
МАЪЛУМОТЛАР**

1. Мижозни идентификациялаш жараёнида олинган, мазкур ички Қоидаларнинг 1, 2-иловаларида кўрсатилган маълумотлар.
2. Таваккалчилик даражаси ҳақида маълумот, шу жумладан, таваккалчиликни баҳолаш асослари.
3. Банк томонидан миҷозни идентификациялашда амалга оширилган қўшимча чоратадбирлар натижалари.
4. Миҷоз билан муносабатлар ўрнатилган сана - банкдаги биринчи банк ҳисобвараги (омонати) очилган сана.
5. Миҷоз анкетаси тўлдирилган ва ўзгартириш киритилган сана.
6. Миҷоз билан ишлашга масъул ходим, хусусан, ҳисобварақ очган ва ҳисобварак очилганлигини тасдиқлаган ходим (бош бухгалтер ва унинг муовини) фамилияси, исми, отасининг исми, лавозими.
7. Қоғоз шаклидаги миҷоз анкетасини тўлдирган ходим имзоси (фамилияси, исми, отасининг исми ва лавозими кўрсатилган холда) ва электрон кўринишдаги миҷоз анкетасини тўлдирган ходимнинг фамилияси, исми, отасининг исми ва лавозими.

“Ипотека банк” АТИБ
филиали бошқарувчиси
га

Филиалда молиявий мониторингни
амалга оширувчи масъул ходим
га

бўлими

(лавозими)

дан

БИЛДИРИШНОМА

20__ йил _____ куни банкимиз мижози томонидан ўтказилган қуидаги
операция(лар)ни “Ипотека-банк” АТИБ Кенгаши томонидан 20__ йил __ да __ сонли
мажлис баёни билан тасдиқланган “Ипотека-банк” АТИБ тизимида жиной фаолиятдан
олинган даромадларни легаллаштиришга, терроризимни молиялаштиришга ва оммавий
қирғин куролини тарқатишни молиялаштиришга қарши курашиб бўйича ички назоратни
ташкил этиш Қоидаларининг 4-боби, __ – банди, __ – хатбоисига асосан “гумонли”
(ёки “шубҳали”) деб хисоблайман.

1. Мижоз номи	-	_____
2. Мижоз хос рақами	-	_____
3. Операция ҳужжат тури	-	_____
4. Операция мазмуни	-	_____
5. Валюта номи	-	_____
6. Операция суммаси	-	_____
7. Мижоз контрагенти	-	_____
8. Кўшимча ахборотлар	-	_____

бўлими

(лавозими)

(имзо)

(Ф.И.О.)

Сана _____